

MAJANDUS – JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUM
TÖÖSTUSOMANDI
APELLATSIOONIKOMISJON

OTSUS nr 502- o
22.oktoober 2004.a.
Tallinn

13.oktoobri 2004.a. istungil apellatsioonikomisjoni koosseisus: Edith Sassian, Priit Lello ja Sulev Sulsenberg, sekretäri ülesannetes Tanel Kalmeti juuresolekul, kaebuse esitaja esindaja patendivolnik Urmast Kauleri ning kolmanda isiku esindajate patendivolnike Indrek Eelmeisa ja Villu Paveltsi osavõtul vaatas läbi välismaise juriidilise isiku Reemtsma Cigarettenfabriken GmbH kaebuse, milles vaidlustatakse Patendiameti otsus rahvusvahelise kaubamärgi CAMUS (rahvusvah. reg. 735 653) registreerimise kohta klassis 34 Camus "La Grande Marque", S.A. nimele.

Kaebus esitati 03.septembril 2001.a. ja registreeriti nr 502 all. Kaebus anti ettevalmistamiseks komisjoni liikmele Edith Sassianile.

Kaebuse esitas Reemtsma Cigarettenfabriken GmbH nimel patendivolnik Anfiya Morna, Patendibüroo Turvaja AS, Kaupmehe 8, 10114 Tallinn. Kaebuses taotleti tunnistada seadusevastaseks ja tühistada Patendiameti otsus anda rahvusvahelisest registreeringust nr 735 653 tulenev kaitse kaubamärgile "CAMUS" klassis 34 kaubamärgiseaduse § 8 lg 1 p 2 alusel.

Kaebuse sisu ja kaebuse esitaja taotlus kokkuvõtlikult:

25.mail 2001.a. otsustas Patendiamet registreerida kaubamärgi CAMUS (rahvusvahelise registreeringu nr.735653) Camus "La Grande Marque", S.A. nimele klassis 34 – *tubakas, suitsetamistarbed, tikud*. Kaebuse esitaja leiab, et registreerimine on väär ning vastuolus kaubamärgiseaduse § 8 lg 1 p-ga 2. Kaebaja nimele on klassis 34 tubakatoodete ning sigaretipaberi suhtes registreeritud kaubamärk "CAMPUS" (reg. Nr. 12039) prioriteediga 18.10.1967. Samuti omab ta rahvusvahelist kaubamärki "Campus", reg. Nr 322354, prioriteediga 08.07.1966 samade kaupade suhtes. Rahvusvahelisest registreeringust tulenev kaitse kaubamärgile "CAMPUS" klassis 34 on vastavalt Märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkuleppe protokollile laiendatud Eesti Vabariigile. Kaubamärk "CAMUS" on äravahetamiseni sarnane kaubamärgiga "CAMPUS". Kaubamärgid on visuaalselt sarnased. Mõlemad sõnad "CAMPUS" ja "CAMUS" on kahesilbilised ja erinevad ainult ühe tähe võrra. Mõlema sõnamärgi sõnaalgused ja sõnalõpud on identsed. Kaebaja arvates ühetäheline erinevus ei ole piisav tähiste eristatavateks muutmiseks.

Address:
Harju 11
15072

Telefon:
6 256 490
e-mail: toak@mkm.ee

Faks:
6 313 660

22.jaanuaril 2002.a. teatas patendivolinik Villu Pavelts, et Camus "La Grande Marque", S.A. on palunud kolmandat isikut apellatsioonikomisjonis esindada. Kirjale oli lisatud volikiri, kuid volikirjal puudus kuupäev.

13.oktoobril 2003.a. ja 17.oktoobril 2003.a. esitas patendivolinik V. Pavelts kolmanda isiku esindajana oma vastuväited ja tõendid.

14.oktoobril 2003.a. teatas Patendiamet, et ei soovi kaebuse nr 502 arutamisest osa võtta.

17.oktoobri 2003.a. istungil lükkas komisjon asja arutamine edasi ja kohustas 15.detsembriks 2003.a. osapooltel esitada:

Protesti esitajal- Urmas Kauleri nõuetekohane volikiri; tõendite originaalid või nõuetekohaselt tõestatud koopiad, korrektsed ja täielikud dokumentide tõlked koos tõlgete ehtsuse nõuetekohase tõestamisega; tõestatud väljavõtted Eesti kaubamärgiregistrist seisuga 12.detsember 2003.a. kehtivate kaubamärkide CAMPUS kohta;

Kolmandal isikul – kinnitus, mis ajast Patendibüroole Lasvet on välja antud volitus ning kas volitaja kinnitab Patendibüroo Lasvet poolt eelnevalt asjas teostatut; esitada oma väidete tõestamiseks uuring Eesti tarbija kohta (kas Eesti tarbijale on CAMUS kaubamärk üldtuntud, millega seoses see on üldtuntud ning mis ajavahemikul, kuidas kaubamärgi CAMUS väidetav üldtuntus konjaki osas mõjutab Eesti tarbija tajumist CAMUS kaubamärgi kasutamist klassis 34, CAMUS ja CAMPUS kaubamärkide tajumine Eesti tarbija poolt jms); tõestatud väljavõtted Eesti kaubamärgiregistrist seisuga 12.detsember 2003.a. kehtivate kaubamärkide CAMUS kohta.

12.detsembril 2003.a. esitas kaebaja kõik komisjoni poolt nõutud materjalid.

16. detsembril 2003. a. teatas patendivolinik Villu Pavelts, et kolmas isik peab asja lahendamist võimalikuks olemasolevate materjalide alusel ega esitanud nõutud uuringut. Samuti ei esitanud patendivolinik kolmanda isiku kinnitust patendivoliniku volituste kehtivuse kohta.

18.augustil 2004.a. esitas patendivolinik Villu Pavelts kolmanda isiku 15.detsembri 2003.a. kuupäevaga dateeritud kinnituse Patendibüroole Lasvet volituse väljaandmise kohta 10.jaanuaril 2002.a. ja heakskiidu esindaja poolt varem tehtule.

Menetluse käigus oli menetlusosaliste poolt esitatud väljavõtted kaubamärgilehest, registritest, sõnaraamatutest, ENE-st, ajakirjandusest, brošüürid, OHIM otsus, Leedu ja Läti kaubamärgivaidlusi lahendanud organite otsused jm tõendid.

13.oktoobri 2004.a. istungil jäi kaebaja oma väidete juurde ja palus kaebuse rahuldada.

Vaidlustatud rahvusvahelise kaubamärgi omaniku esindaja vaidles kaebusele vastu kokkuvõtlikult alljärgnevalt:

- võrreldavad kaubamärgid erinevad semantiliselt;
- sõna "campus" tähendab inglise keeles "üliõpilasküla" ja selle inglisekeelse sõnaga on Eestis elavad inimesed sagedasti kokku puutunud ning sõna "campus" on koguni asendamas vastavat eestikeelset terminit;
- sõna "camus" tähendus ei pruugi niivõrd levinud olla, kuid laiem avalikkus seostab seda sõna tuntud CAMUS konjakite või kuulsa kirjaniku Albert Camus'ga ning ei aja segi varasema tundmatu kaubamärgiga CAMPUS;
- kaubamärgid ei ole kõlaliselt (foneetilisel) äravahetamiseni sarnased;
- sõna CAMPUS hääldatakse [kämpus], rõhk esimesel silbil, sõna CAMUS aga [kamüü], rõhk teisel silbil;
- tähis CAMUS on rahvusvaheliselt ja Eestis tuntud kaubamärk kvaliteetse konjaki tähistamisel;
- kvaliteetsete alkoholi jookide kaubamärke kasutatakse ka kvaliteetsete tubakatoodete tähistamisel ja vastupidi;
- tarbijaile seostub kuulsa alkoholi toote kaubamärgi nägemine tubakatootel just alkoholi joogiga ja antud juhul Camus "La Grande Marque", S.A.-ga, mitte mõne teise, antud juhul Eesti tarbijatele praktiliselt tundmatu kaubamärgiga;
- võrreldavad kaubamärgid ei ole identsed ega äravahetamiseni sarnased.

Apellatsioonikomisjon, kuulanud ära asjaosaliste seletused ja hinnanud esitatud tõendeid kogumis, leiab, et kaebus kuulub rahuldamisele.

Käesolevas asjas tuleb kõigepealt välja selgitada vaidluse liik ja kasutatav terminoloogia.

Reemtsma Cigarettenfabriken GmbH 03.09.2001.a. esitatud dokument, milles ta vaidlustab rahvusvahelise registreeringu nr 735 653 Eestisse laienemise, on nimetatud kaebuseks. Kuni 01.05.2004 kehtinud kaubamärgiseaduse (edaspidi "vana KaMS") § 38 lg 9 kohaselt tuleb sellist dokumenti käsitleda protestina.

01.05.2004.a. jõustus uus kaubamärgiseaduse redaktsioon (edaspidi "uus KaMS"), mille § 72 lg 5 kohaselt enne 2004. aasta 1. maid Patendiameti tehtud otsuse vaidlustamisel ja uue otsuse tegemisel kohaldatakse Patendiameti otsuse tegemise ajal kehtinud kaubamärgi registreerimisest keeldumise aluseid ja lähtutakse asja uue menetlemise ajal kehtivast menetlusnormist.

01.05.2004.a. jõustus tööstusomandi õiguskorralduse aluste seadus (TÕAS). Uue KaMS § 41 lg 2 ja TÕAS §-de 43 – 45 ja § 50 lg 2 mõttes on protesti näol tegemist vaidlustusavaldusega, Reemtsma Cigarettenfabriken GmbH-d tuleb käsitleda vaidlustusavalduse esitajana ja Camus "La Grande Marque", S.A.-d taotleja või omanikuna.

Vaidlustusavalduse esitaja poolt esitatud Läti apellatsiooninõukogu 20.juuli 2001.a. otsus, Riia Ringkonnakohtu 9.jaanuari 2002.a. otsus, Leedu Riikliku Patendibüroo Apellatsiooniosakonna 18.detsembri 2001.a. otsus, Venemaa Patendi- ja Kaubamärgiagentuuri Föderaalse Tööstusomandi Instituudi 15.juuni 2001.a. kiri ja Siseturu Ühtlustamisameti (OHIM) 31.03.2003.a. otsus ja nendes tuvastatud asjaolud ei saa olla Eestile siduvad, sest kaubamärkide registreeritavuse või rahvusvaheliste kaubamärkide õiguskaitse Eestisse laiendatavuse hindamisel tuleb kohaldada Eesti seadust ning analüüsida Eesti olusid. Küll aga näitavad need dokumendid pooltevahelise vaidluse ulatust. Vaidlustusavalduse esitaja viide rahvusvahelise praktika seisukohtade siduvusele ei ole korrektne. Nii TRIPS, Pariisi konventsioon kui ka Madridi kokkuleppe protokoll annavad riigile õiguse kohaldada kohaliku seadust ja lähtuda kohalikest oludest.

Vana KaMS § 8 lg 1 p 2 kohaselt ei registreerita kaubamärke, mis on identsed või äravahetamiseni sarnased või assotsieeruvad teise isiku nimele samaliigilise kaupade või teenuste tähistamiseks registreeritud või registreerimiseks esitatud varasema kaubamärgiga, kui registreerimiseks puudub teise isiku kirjalik luba.

Vaidlustusavalduse esitajale kuuluvad muuhulgas Eestis kaubamärgid 'campus' klassis 34 (nr 12039 prioriteediga 18.10.1967; nr R322354 rahvusvahelise registreerimise kuupäevaga 03.10.1986, hilisema märkimise kuupäevaga ja saabumise kuupäevaga 08.11.1999 ja nr 745318 rahvusvahelise registreerimise kuupäevaga 19.09.2000 ja saabumise kuupäevaga 03.01.2001). Seega ei ole vaidlust selles, et vaidlustusavalduse esitaja on varasema kaubamärgi omanik.

Vaidlust ei ole ka selles, et vastandatud kaubamärkide kaubad klassis nr 34 on samaliigilised.

Samuti ei ole vaidlust selles, et vastandatud kaubamärgid ei ole identsed.

Vaidlustusavalduse esitaja vaidlustas kaubamärgile CAMUS Eestis õiguskaitse andmise, sest see märk on äravahetamiseni sarnane ja assotsieerub varasema kaubamärgiga CAMPUS.

Assotsieerumise aspekti ei ole vaidlustusavalduse esitaja millegagi põhjendanud. Assotsieerumist on püütud selgitada võrreldavate märkide äravahetamiseni sarnasuse kaudu. Komisjon leiab, et käesolevas vaidluses ei ole piisavalt tõendeid pidada vastandatud märke assotsieeruvateks. Puuduvad igasugused andmed ja tõendid selle kohta, et kaubamärgiga CAMPUS tähistatud kaubad oleksid Eesti turul ning tarbija seostaks klassis 34 kaubamärki CAMUS varasema kaubamärgiga CAMPUS.

Vastandatud kaubamärgid on sõnalised märgid, mis mõlemad koosnevad kahest silbist. Mõlemate sõnade algus 'cam' ja lõpp 'us' on identsed, erinevus on sõna keskel olevas tähes 'p'. Visuaalselt saab neid kaubamärke pidada äravahetamiseni sarnasteks. Lisatäht 'p' ei muuda vaadeldavaid kaubamärke kogumuljelt visuaalselt eristatavateks.

Mõlemad sõnad on võõrsõnad. Neid sõnu võidakse hääldada eesti keele reeglite kohaselt kui [kampus] ja [kamus], rõhuga esimesel silbil. Sellisel hääldamisel saab neid kaubamärke pidada foneetiliselt äravahetamiseni sarnasteks.

Ei ole välistatud, et haritum tarbija võib neid sõnu hääldada kui [kämpus] ja [kamüü]. Sellisel juhul võib neid märgid foneetiliselt eristada. Eristatavus võib suureneda juhul, kui Eesti tarbija tõepoolest seostab sõna CAMPUS tähendust “üliõpilasküla” ja sõna CAMUS kirjanikuga Albert Camus’ga ja/või alkoholse joogiga CAMUS. Sellisel juhul võib kaubamärkide erinevus tuleneda mitte kaubamärkide omavahelisest võrdlusest, vaid võimalikest assotsiatsioonidest, näiteks:

- kaubamärk CAMPUS - hääldus [kampus] või [kämpus] rõhuga esimesel silbil ja tähendus “üliõpilasküla”;
- kaubamärk CAMUS – hääldus [kamüü] rõhuga teisel silbil ning seostamine alkoholse joogiga CAMUS või kirjanikuga Albert Camus.

Samas ei ole selliste assotsiatsioonide tekkimine antud asjas piisavalt tõendatud.

Ei ole vaidlust selles, et CAMUS kaubamärgiga tähistatud konjak on Eestis müügil ja ka Eestis tuntud. Kaubamärgi CAMUS üldtuntuks pidamiseks klassis 33 seisuga 15.11.1999 ei ole esitatud tõendid piisavad. Kaubamärgi CAMUS omaniku poolt esitatud venekeelsete ja inglisekeelsete materjalide seos Eestiga ei ole arusaadav, need materjalid ei kinnita CAMUS üldtuntust Eestis seisuga 15.11.1999.

Kaubamärgi CAMUS omaniku esindajate seletuste kohaselt ei tähistata hetkel klassi 34 kuuluvaid kaupu kaubamärgiga CAMUS, kuid seda kavatsetakse tulevikus teha. Kaubamärgi CAMUS omanik soovib arendada trendi, s.o turustada eksklusiivset ja kvaliteetset alkoholijooki CAMUS kõrvuti eksklusiivsete ja kvaliteetsete suitsetamiskaupadega CAMUS (tubakas, sigarid, tikud, suitsetamistarbed).

Vana KaMS § 6 lg 1 kohaselt kaubamärgina võib registreerida sõnalist tähist, mis eristab ühe füüsilise või juriidilise isiku kaupu või teenustest teiste omadest. Kaubamärgi omanik peab tagama kaubamärgi eristatavuse. Apellatsioonikomisjon mõonab, et kui kaubamärgi CAMUS omanik tõepoolest soovib arendada eksklusiivset trendi ja on sellest tulenevalt valmis klassi 34 kaupade loetelu selgemalt piiritlema, võib see välistada tema kaubamärgi kollisiooni vaidlustusavalduse esitaja kaubamärgiga. Samas ei saa appellatsioonikomisjon seda käesoleval juhul täie kindlusega väita, kuivõrd appellatsioonikomisjonile ei ole esitatud adekvaatseid tõendeid näitamaks, kas kaubamärgi CAMUS kasutamine eksklusiivsetel klassi 34 kaupadel tingiks nimetatud kaubamärgi piisava eristatavuse vaidlustusavalduse esitaja kaubamärgist CAMPUS.

Eeltoodu alusel, juhindudes TÕAS §-dest 59 ja 61, vana KaMS § 8 lg 1 p-st 2, uue KaMS § 41 lg-st 3, apellatsioonikomisjon

OTSUSTAS:

Rahuldada välismaise juriidilise isiku Reemtsma Cigarettenfabriken GmbH vaidlustusavaldus ja tühistada Patendiameti otsus rahvusvahelise kaubamärgi CAMUS (rahvusvah. reg. 735 653) registreerimise kohta klassis 34 Camus "La Grande Marque", S.A. nimele ja kohustada Patendiametit jätkama menetlust apellatsioonikomisjoni otsuses toodud asjaolusid arvestades.

Vaidlustusavalduse menetlusosaline, kes soovib apellatsioonikomisjoni otsuse peale edasi kaevata menetlusnormide rikkumise tõttu, võib esitada kaebuse apellatsioonikomisjoni otsuse peale halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras kolme kuu jooksul apellatsioonikomisjoni otsuse avaldamisest arvates.

Vaidlustusavalduse menetlusosaline, keda ei rahulda apellatsioonikomisjoni otsus kaubamärgi kaitstavuse küsimuses ja kes soovib jätkata vaidlust hagimenetluse korras, võib esitada hagi kolme kuu jooksul apellatsioonikomisjoni otsuse avaldamisest arvates.

Kui kaebust ega hagi ei ole kolme kuu jooksul esitatud, loetakse apellatsioonikomisjoni otsus jõustunuks ja see kuulub täitmisele.

Allkirjad:

E. Sassian

P. Lello

S. Sulsenberg